

Ravi järgne periood

Narkoosi läbiviimiseks kasutatavad ravimid mõjutavad reaktsiooni kiirust, seega ei tohi Te pärast protseduuri autot juhtida ega erinevate mehhanismidega töötada 24 tundi pärast ravi läbi viimist. Juhul kui EKR teostati ambulatoorselt, siis peab Teil haiglast lahkumiseks olema kaasas täisealine saatja.

Võimaliku segasuse ja mäluhäirete tõttu on oluline, et Te ei võtaks EKR ravi aja ja kuni 1 kuu pärast seda vastu tähtsaid isiklikku elu või äri puudutavaid otsuseid.

ELEKTROKONVULSIONRAVI (EKR)

*Koostajad: dr. Marek Eerme, intensiivraviõed Kristel Valk ja Tuuli Viljak
2013*

Elektrokonvulsioonravi (EKR) on tõhus ravimeetod mitmete psüühikahäirete ravis nagu nt raske depressioon, bipolaarsed meeleoluhäired ja teatud kindla sümptomaatikaga skisofreenia. Paljudele haigetele on see tõhusaim, kiireim ja ohutuim viis nimetatud psüühikahäirete ravis. EKR koosneb mitmest, sageli 6–12st raviprotseduurist.

Raviks ettevalmistus

Enne EKR alustamist kontrollitakse Teie seisundit: kogutakse andmeid psüühikahäire kohta, hinnatakse kehalist seisundit, teostatakse laborianalüüsid ning vajadusel elektrokardiogramm (EKG).

Kuna raviprotseduur toimub üldnarkoosis, siis ei tohi enne iga EKR protseduuri vähemalt 8 tundi süüa ega juua. Vastasel juhul võib toit ja vedelik narkoosi ajal sattuda maost kopsudesse, põhjustades kopsupõletiku.

Enne raviprotseduuri informeerige arsti

- allergiast ravimite, toiduainete ja teiste ainete suhtes,
- kaasuvatest haigustest, tarvitavatest ravimitest,
- varasematest operatsioonidest ja läbiviidud narkoosidest,
- kui olete söönud või joonud enne EKR protseduuri vähem kui 8 tundi tagasi.

Ravi kulg

Ravi teostamiseks viiakse Teid spetsiaalsesse EKR seadmetega ruumi.

- Enne protseduuri eemaldage suust äravõetavad hambaproteesid, kuna need võivad narkoosi ajal sattuda hingamisteedesse.
- Teie käele paigaldatakse veenikanüül, et saaks manustada narkoosiaineid, südame tööd kiirendavat ravimit ja ravimeid, mis lühiajaliselt tekitavad lihaste lõtvumise.
- Teie oimukohtadele pannakse kaks väikest metallist plaadikest, mille kaudu juhitakse narkoosi ajal läbi pea väike hulk elektrivoolu, mis põhjustab ajus krampi tekke. Seda krampi ei ole tunda ja see ei ole valus. Kramp mõjub kogu ajule, hõlmates ajus keskusi, mis reguleerivad meeleolu, und ja isu. Kramp kestab umbes 40 sekundit kuni 2 minutit.

- Protseduuri ajal manustatakse Teile hapnikku nina–suu maski või spetsiaalse hingamisteedesse paigaldatud toru (intubatsioonitoru) kaudu.
- Protseduuri ajal jälgivad narkoosiarst ja -õde monitoride abil Teile vererõhku, südame tööd, hapniku sisaldust veres.
- Mõni minut pärast krampi narkoos lõpetatakse ja Te ärkate. Narkoosist ärgates jälgitakse Teid eraldi ruumis, kuni Teie seisund võimaldab lahkuda.

Ravi võimalikud kõrvaltoimed

- Ravi järgselt võite Te tunda teatud segasust, peavalu, iiveldust, valu lihastes ja liigestes. Sellised kõrvaltoimed kaovad tavaliselt mõne tunni möödudes.
- Vahetult pärast protseduuri võib esineda raskusi ravi eelsete ja aegsete sündmuste meeldetuletamisel. Võib esineda tunne, et Te ei ole protseduuri ajal magama jäänud. Mäluhäired võivad esineda ka sündmuste suhtes, mis on toimunud mõni kuu tagasi. Haruharva ulatuvad mäluhäired tagasi sündmusteni, mis leidsid aset aasta-kaks tagasi. Väikesel osal haigetest (1:200) võivad esineda pikemaajalised mäluhäired, mis kestavad kuid või isegi aastaid. Mäluhäired leevenevad oluliselt esimeste ravijärgsete nädalate vältel. Mõned mäluhäired vahetult EKR-le eelnenud ajavahemiku kohta võivad jääda.
- Vahetult pärast protseduuri võib esineda raskusi uue informatsiooni omandamisel ning uute oskuste õppimisel.
- Harva võivad esineda allergiline reaktsioon ravimitele, oksendamine narkoosi ajal, veenikanüülist tingitud veenipõletik, vererõhu tõus, südame rütmihäired, püsiv teadvushäire.
- Väga harva võivad EKR raviprotseduuri ajal esineda luude nihestused või murrud, hammaste purunemine, igemete veritsus, keelde hammustamine, iseeneslikud krambid raviseansside vaheaegadel või vahetult pärast ravi.
- Kanüüli panekust veeni võivad tekkida nahale hematoomid (sinised laigud).